

STANISLAV MONIUSZKO (1819–1872) je bil eden najuglednejših poljskih glasbenikov, veliki skladatelj, imenovan »oče poljske opere«. Vodil je dirigentsko in pedagoško dejavnost in bil hkrati eden največjih skladateljev poljske romantike. Izjemen dosežek, glede na takratne razmere, je bila izdaja cikla dvanajstih Domačih pesmaric – priljubljenih zbirk, namenjenih širokemu občinstvu, ki vsebujejo skupaj 268 samospevov v poljščini. Moniuszko še danes ostaja nepoznan kot skladatelj komornih del, vključno s I godalnim kvartetom v d-molu, ki jih je napisal v zgodnjem obdobju svojega ustvarjanja – leta 1839. Ena od značilnosti, ki skladatelja Moniuszka vsekakor loči od drugih, ki uporabljajo elemente ljudske glasbe, je dejstvo, da v njegovih delih ne najdemo dobesednih citatov in izposojenk iz ljudskih melodij. Fraze, ki jih ustvarjal, po spevnosti in preprostosti spominjajo na ljudske melodije in ritme, hkrati pa zajemajo bistvo poljskosti. Pogreb Stanisława Moniuszka 4. junija 1872 se ni brez razloga prelevil v spontano narodno demonstracijo, ki se je udeležilo več tisoč ljudi.

Poljska glasba je vedno nastajala na ozadju evropske kozmopolitske širine in nič drugače ni tudi z opusom poljske skladateljice, violinistke in pianistke **GRAZYNE BACEWICZ** (1909–1969), ki je bila nacionalno razpeta: mati je bila Poljakinja, oče Litvanec. Sama je sicer vedno poudarjala svoje poljsko poreklo. Grazyna je najprej v rodni Varšavi diplomirala iz kompozicije in violine, študirala pa je tudi filozofijo. Kasneje jo je pot vodila k priznani skladateljski mentorici Nadii Boulanger v Pariz. Vrsto let je delovala kot prva violinistka Orkestra Poljskega radia, nekaj časa pa je negovala tudi kariero solistične violinistke. Šele po letu 1954, ko je doživela težjo prometno nesrečo, se je v celoti posvetila kompoziciji. Bacewiczeva je ena najpomembnejših poljskih skladateljic 20. stoletja, tudi zato, ker je pionirsko utirala pot svojim kolegicam. V šestdesetih letih 20. stoletja, ko je Bacewiczeva iskala svoj stik z radikalnimi modernističnimi premenami v glasbeni estetiki, je poljska glasbena kultura za trenutek postala vodilna svetovna sila kompozicijskega razvoja, mnogi muzikologi govorijo celo o »poljski skladateljski šoli«.

WOJCIECH KILAR (1932-2013) je bil eden najbolj cenjenih in v tujini priznanih poljskih skladateljev. Rodil se je v Lvovu (takrat Poljska, danes Ukrajina), po 2. svetovni vojni se je njegova družina preselila v Rzeszow na jugovzhodu Poljske, nato v Katowice, kjer je Kilar nadaljeval svoje glasbeno izobraževanje, ki ga je začel v Rzeszowu. V krajih Rzeszow, Krakov in Katowice je študiral klavir, glasbeno teorijo in skladanje. Leta 1955 je na Državni glasbeni akademiji v Katovicah diplomiral z najboljšimi ocenami, izpopolnjeval se je še v Darmstadt in Parizu. Njegov glasbeni opus obsega koncertno glasbo za simfonični orkester, različne solistične inštrumente, vokalno, koralno in komorno glasbo ter mnogo klavirskih skladb. Kot koncertnega skladatelja ga poznamo po nekaj simfonijah ter vsekakor po partiturah filmske glasbe. Zaznamoval je kar nekaj velikih filmov, saj je sodeloval z režiserji, med katerimi so bili Krzysztof Kieslowski, Krzysztof Zanussi, Kazimierz Kutz, Andrzej Wajda, Francis Ford Coppola, Roman Polanski in Jane Campion. Njegovi izvrstni filmih glasbi lahko prisluhnemo v več kot 160 nepozabnih filmih.

POLONIA ALLE CORDE

POLJSKI GODALNI VEČER

godalni kvartet Floris

Viteška dvorana Pokrajinskega muzeja Maribor
nedelja, 12. junija 2022, ob 19.30 uri

Ministry of
Culture
and National
Heritage of
the Republic
of Poland

Veleposlaništvo
Republike Poljske
v Ljubljani

MESTNA OBČINA MARIBOR

Program

Stanisław Moniuszko - 1. godalni kvartet v d-molu

Allegro agitato - Andantino – Scherzo (*Allo Moderato*) – Allegro assai

Grażyna Bacewicz, IV godalni kvartet

Andante. Allegro molto – Andante – Allegro giocoso

Wojciech Kilar, Orawa za godala (priredba za godalni kvartet)

Floris Kvartet

Barbara Domiter - prva violina

Gabor Kiss – druga violina

Levente Gidró - viola

Gorazd Strlič - violončelo

Godalni kvartet Floris je komorna skupina s pisano mednarodno zasedbo glasbenikov, akademikov priznanih glasbenih univerz iz Slovenije, Romunije, Švice, Poljske, Madžarske in Združenih držav Amerike, ki so združili svoje moči v glasbi – za glasbo. Vsi člani kvarteta so svoje znanje in odrske izkušnje kalili v širnem svetu pod vodstvom najboljših profesorjev in umetnikov, zato lahko ponudijo žameten zvok godalne glasbe najvišjega nivoja.

Barbara Domiter – violina

Rojena je v Krakovu na Poljskem. Najprej je diplomirala na univerzi v Katovicah, študij nadaljevala na Penn State univerzi v Združenih državah Amerike. Med drugimi je nastopala v Severni in Južni Ameriki, Indiji, na Kitajskem, v Gruziji, Turčiji, Franciji, Nemčiji, na Poljskem, Norveškem in v Sloveniji. Ena lepših in pomembnejših izkušenj zajema nastope na odru slovite dvorane Carnegie Hall v New Yorku. Bila je štipendistka Penn State univerze v Združenih državah Amerike in dolgoletna članica prestižnega orkestra Beethoven Academy Orchestra.

Gabor Kiss - druga violina

Rojen v Subotici. Violino je začel igrati pri petih pri profesorju Ivo Vlašiču. Srednjo šolo je končal v Subotici. Že v času osnovne in srednje šole je prejel nekaj nagrad na mednarodnem tekmovanju Petar Konjović v Beogradu. Študiral je na Akademiji za Glasbo Ferenc Liszta v Budimpešti. Igral je v Simfoničnem orkestru Madžarskega radia in orkestru Danubia iz Budimpešte. Nastopal v Franciji, na Finskem, Kitajskem in Japonskem. Od leta 2007 je član orkestra SNG Maribor.

Levente Gidró - viola

Levente, rojen v Romuniji v madžarski družini, je po končani akademiji za glasbo v Brašovu nadaljeval študij v Zürichu v Švici. Sodeloval je s številnimi profesionalnimi orkestri v Švici, Nemčiji, Romuniji, Avstriji in na Madžarskem. Redno zaposlen v Simfoničnem orkestru Slovenskega narodnega gledališča Maribor. Koncertira v različnih komornih zasedbah v Sloveniji in tujini

Gorazd Strlič - violončelo

Violončelo igra od sedmega leta starosti. Študij violončela je zaključil na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Bil je dobitnik študentske Prešernove nagrade. Vrhunci njegove glasbene poti so bili večkratni solistični nastopi z orkestrom Slovenske filharmonije in orkestrom SNG Maribor. Je prvi violončelist orkestra Opere in baleta Maribor, nosilec številnih nagrad s slovenskih in mednarodnih glasbenih tekmovanj. Kot ostali člani, tudi on beleži mnogo nastopov z različnimi komornimi skupinami pri nas in v tujini.